

Grāmata "Putnu dziesmas. 150 pazīstami putni un to dziesmas"

(*Fågelsång: 150 svenska fåglar och deras läten*) Jans Pedersens, Lāršs Svensons

Pirms pāris gadiem šo grāmatu ieraudzīju kioskā Stokholmas dzelzceļa stacijā un, neskatoties uz cenu, to bez pārāk garām pārdomām nopirku. Man iepatikās grāmatas ideja: bilde + apraksts + balss. Lai arī apraksti bija zviedru valodā un tobrīd par to kvalitāti nevarēju spriest, uzrunāja vārdi autoru kolektīvā, kā arī dzirdētie fotogrāfiju autori – fotogrāfiju kvalitāte neapšaubāmi ir lieliska. Nesen satiktais zviedru kolēģis atzina, ka šī grāmata tieši savas idejas dēļ Zviedrijā ir kļuvusi par "bestselleru". Grāmatu (zviedriski) vēlāk izmantoju, arī strādājot ar Jauno ornitologu pulciņa skolēniem un jauniešiem nometnē "Gribu būt ornitologs!" 2015. gadā. Abos gadījumos bērniem grāmata ļoti patika jau iepriekš pieminēto iemeslu dēļ – skaistas bildes un uzreiz var paklausīties arī interesējošās sugas balsi.

Šogad, ieraugot grāmatas reklāmu sociālajos tīklos, no sirds nopriecājos par to, ka šī interesantā grāmata ir pārtulkota arī latviski. Pirmais iespaids, lasot latvisko izdevumu, bija ļoti pozitīvs, jo ir saglabāta attēlu kvalitāte, kā arī apraksti ir interesanti, jo pasniegti stāstu veidā, nevis tikai kā sausi fakti par izskatu un uzvedību. Iedziļinoties tekstā, tomēr ir atrodamas arī dažādas kļūdas, kuras radušās tulkotājas un redaktora,

kuras abas nav ornitoloģes, neuzmanības un izpratnes trūkuma dēļ. Piemēram, aprakstos par olu skaitu dējumā vai mazuļu skaitu perējumā tiek lietots vārds "metiens". Šo vārdu drīkst attiecināt tikai uz zīdītājiem, lai apzīmētu katru reizi, kad mātīte ir laidusi pasaulē mazuļus, nevis uz putniem. Cits piemērs: "Reizēm siltās ziemās ligzdo sūnu purvos" – tāds teikums atrodams aprakstā par dzelteno tārtiņu. Ir skaidrs, ka dzeltenie tārtiņi pie mums ziemās (arī tad, ja tās ir siltas) neligzdo, tā tad vēl viena neuzmanības kļūda. Ja ieskatās, var atrast dažus neveiklus teikumus gan aprakstā par rubeni, gan meža pīli, taču šādu kļūdu nav daudz. Man nebija saprotams arī putnu nosaukumu sinonīmu lietojums iekavās aiz virsraksta, jo ir minēts, piemēram, niedru stērstes nosaukums "kārķļu zvirbulis", taču daudz biežāk redzamās lielās zilītes otrais nosaukums "tauku zilīte" ir minēts tikai tekstā. Varētu arī strīdēties par to, ka vairākas no aprakstītajām sugām nepieder pie 150 pazīstamākajām Latvijā – zaļā dzilna, tundras baltirbe, lielais alks –, taču to var saprast – grāmata ir domāta Zviedrijas auditorijai. Tomēr, lai piešķirtu izdevumam nelielu Latvijas dvesmu, aprakstam par katru putnu sugu parasti pēdējie divi teikumi ir veltīti sugas izplatībai un statusam Latvijā. Šis papildinājums padara grāmatu tuvāku Latvijas auditorijai, taču nekur nevarēju atrast, no kāda avota grāmatas redaktore ir aizņēmusies izmantotos teikumus. Stipri šaubos, ka tā ir viņas pašas pieredze.

Neskatoties uz minētajām neprecizitātēm, grāmatu tomēr uzskatu par veiksmīgu dāvanu bērnam, kuram ir interese par dabu un putniem, taču profesionālie noteicēji, kā "Kolins", ir par sarežģītu vai, iespējams, nav pat nepieciešami. Vienīgā nianse, kura varētu samazināt potenciālā grāmatas pircēja interesi, ir grāmatas cena (apmēram 40 eiro), taču reizi gadā – dzimšanas dienā vai Ziemassvētkos – kāpēc gan ne? Neiesaku grāmatu iegādāties tiem, kuri no tās sagaida noteicēju, ar kuru kabatā doties dabā. Pirmkārt jau tāpēc, ka to kabatā neieliksi, un, otrkārt, tā ir bilžu grāmata. Tieši šādi es ieteiktu šo grāmatu aplūkot – kā bilžu grāmatu ar stāstu un skaņu, ko pāršķirstīt, palasīt un saprast, ka putnu pasaule ir pietiekami daudzveidīga, lai to iepazītu tuvāk.

INGA FREIBERGA,
freiberiga.inga@gmail.com

Summary:

Book review: *Bird Songs. 150 Common Birds and their Songs* /Inga Freiberga/

The book (original *Fågelsång: 150 svenska fåglar och deras läten* by Jan Pedersen and Lars Svensson) presents an interesting style and method for teaching and illustrating various common birds in Latvia and other Northern European countries. However, due to translation errors, some of the biological information on the species may be insufficient. The book is a good primer on common Northern European birds, and it could be a useful tool especially for our youngest enthusiasts.